

วัดสำคัญ

โคราชบ้านเอง

Historical Temples in Korat

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดพระนครเหนือ

501031363

จิตนภา สมบูรณ์ศิลป์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา

คำนำ

จากอดีตสู่ปัจจุบัน “วัด” ในพระพุทธศาสนามีความสำคัญและมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของพุทธศาสนิกชน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าวัดเพื่อทำกิจกรรมทางศาสนา การหล่อหลอมจิตใจของผู้คนในสังคมให้เป็นคนดี หรือแม้กระทั่งการเข้าวัดเพื่อแบ่งเบาความทุกข์ของตนเอง ดังนั้น “วัด” ยังคงมีความสำคัญต่อชีวิตของผู้คนในสังคมไม่มีวันเสื่อมคลาย หากจะกล่าวถึง “วัด” ในจังหวัดนครราชสีมา ถือได้ว่ามีจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาหรือวัดที่สร้างขึ้นมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งล้วนมีความสำคัญไม่แพ้กันเลยทีเดียว

วัดประวัติศาสตร์ที่สำคัญในเขตกำแพงเมืองเก่าของเมืองนครราชสีมา จำนวน ๖ วัด ล้วนสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีความสวยงามทางสถาปัตยกรรมในยุคของกรุงศรีอยุธยา การสร้างวัดในยุคสมัยนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังศีลธรรมและคุณงามความดีที่ควรยึดถือปฏิบัติ เป็นการสร้างเพื่อทำพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ผู้เขียนได้ศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของการสร้างเมืองนครราชสีมา การสร้างวัดในสมัยต้นของการสร้างเมือง ได้เห็นถึงมโนปณิธานอันแน่วแน่ของพระมหากษัตริย์ไทยที่ทรงเห็นความสำคัญของประชาชนชาวพุทธให้มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นสถานที่รวมใจของทุกๆ คนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้เขียน จึงต้องการนำเสนอเรื่องราวของวัดทั้ง ๖ วัดในเขตกำแพงเมืองเก่านครราชสีมา ได้แก่ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร วัดบึง (พระอารามหลวง) วัดอีสาน วัดสระแก้ว วัดพายัพ (พระอารามหลวง) และวัดบูรพ์ ซึ่งแต่ละวัดมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญภายในวัด มีกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมชาวพุทธ และที่ควรจะช่วยกันดูแลสมบัติของพระศาสนาให้คงอยู่ เพื่อให้เป็นมรดกของชาติสืบไป

ขอขอบคุณครูบาอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษาจบจนถึงทุกวันนี้ ขอขอบคุณบิดา-มารดาและครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้ กราบขอบพระคุณ พระราชสีมาภรณ์ (วันชัย กนตจारी) (เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา) (เจ้าอาวาสวัดบึงพระอารามหลวง) พระครูศรีปริยัติกิจ (เจ้าอาวาสวัดอีสาน) พระครูปริยัตริตตวิชัย (ธนะวัฒน์ ชิตมาโร) เจ้าอาวาสวัดสระแก้ว และพระคุณเจ้าทุกๆ รูปที่ให้ความเมตตา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่เมตตาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จิตนภา สมบูรณ์ศิลป์

พฤษภาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนิยม	ก
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ ประวัติศาสตร์เมืองนครราชสีมา	๑
๑.๑ บทนำ	๑
๑.๒ ขาดิพันธุโนโคราช	๓
๑.๓ กำเนิดเมืองนครราชสีมา	๕
๑.๔ วัดกับเมืองนครราชสีมา	๑๓
บทที่ ๒ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร	๒๓
๒.๑ ประวัติวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร	๒๕
๒.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๒๘
๒.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๔๕
บทที่ ๓ วัดบึง (พระอารามหลวง)	๖๓
๓.๑ ประวัติวัดวัดบึง (พระอารามหลวง)	๖๕
๓.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๖๘
๓.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๘๔
บทที่ ๔ วัดอีสาน	๙๑
๔.๑ ประวัติวัดอีสาน	๙๓
๔.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๙๗
๔.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๑๒๙
บทที่ ๕ วัดสระแก้ว	๑๓๙
๕.๑ ประวัติวัดสระแก้ว	๑๔๑
๕.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๑๔๕
๕.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๑๕๙
บทที่ ๖ วัดพายัพ (พระอารามหลวง)	๑๖๙
๖.๑ ประวัติวัดพายัพ (พระอารามหลวง)	๑๗๑
๖.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๑๗๔
๖.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๑๘๙

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๗ วัดบูรพ์	๑๙๕
๗.๑ ประวัติวัดบูรพ์	๑๙๗
๗.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด	๒๐๐
๗.๓ กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๒๒๙
บรรณานุกรม	๒๓๗
สรุปท้ายเล่ม	๒๔๐

พระรัตนตรัยมีคุณไม่มีประมาณ

พระรัตนตรัยมีคุณไม่มีประมาณ
เป็นสรณะอันเกษม ไม่มีสิ่งอื่นยิ่งกว่า

บทที่ ๑

ประวัติศาสตร์เมืองนครราชสีมา

๑.๑ บทนำ

ดินแดนสู่ประตูอีสาน จะกล่าวถึงเมืองนครราชสีมา ซึ่งรู้จักกันดีในนามเมืองโคราช ที่มีเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ เป็นศูนย์รวมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย มีทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมอันเก่าแก่ เช่น วัดวาอาราม ปราสาทต่างๆ และบุคคลสำคัญ ที่กอบกู้เมืองโคราชให้ปลอดภัยและเป็นอิสระภาพ คือ ท่านท้าวสุรนารีหรือคุณย่าโม นั่นเอง เมืองนครราชสีมา เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “เมืองโคราช” ตามภาษาโคราชที่รู้จักกันดีที่เรียกว่า “โคราชบ้านเอง” หมายถึง “โคราชบ้าน (ของเรา) เอง” หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องราวที่เกี่ยวกับวัดที่สำคัญในโคราช ซึ่งก่อนที่จะรู้เรื่องราวของวัดที่สำคัญเราควรที่จะรู้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเมืองโคราช ไม่ว่าจะเป็นด้านภูมิหลัง ประวัติความเป็นมาของเมืองโคราช สภาพภูมิประเทศ ชาติพันธุ์ดั้งเดิม รวมถึงภาษาโคราชที่ต้องช่วยกันอนุรักษ์ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น เพราะภาษาโคราชมิใช่ภาษาลาว หากเป็นคนพื้นถิ่นโคราชจะสามารถเข้าใจได้เป็นอย่างดี

ด้านการคมนาคมของเมืองโคราช ดังที่ ประชา อินทร์แก้วและชูชีพ ถนอมพันธุ์ (๒๕๓๘ : ๘-๑๓) ได้เขียนไว้ใน “ของดีโคราช เล่ม ๑” ไว้ว่า การเดินทางระหว่างเมืองโคราชกับศูนย์กลางสำคัญของประเทศ คือ กรุงเทพมหานคร มีทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเครื่องบิน ระยะทางระหว่างนครราชสีมากับกรุงเทพฯ ตามเส้นทางรถยนต์ ๒๕๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางรถไฟ ๒๖๔ กิโลเมตร และระยะทางตรง (เครื่องบิน) ๒๐๐ กิโลเมตร ความสะดวกในการติดต่อกับจังหวัดอื่นทั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก รวมทั้งเมืองหลวงของประเทศและชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทำให้โคราชกลายเป็น “เมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง” ได้ในอนาคต ซึ่งในปัจจุบัน “โคราช” ได้กลายเป็นเมืองแห่งศิลปะและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปะของสถาปัตยกรรมที่สามารถศึกษาได้ตามแหล่งโบราณสถาน วัดวาอารามและโบราณวัตถุที่ยังคงถูกอนุรักษ์ เก็บรักษาไว้อยู่ร่วมกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย อาทิเช่น ภาษา เครื่องแต่งกาย อาหาร การละเล่นพื้นบ้าน และเพลงโคราช เป็นต้น

เมืองโคราช เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย แบ่งการปกครองออกเป็น ๓๒ อำเภอ มีจำนวนประชากรเป็นอันดับที่สองรองจากกรุงเทพมหานคร ดังที่ ชีรชัย ลีสุรพลานนท์ (๒๕๔๗ : ๑) ได้ศึกษาถึงวัดในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า

วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

๔๑๗ ถนนจอมพล ต.ในเมือง อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา

จิตนภา สมบูรณ์ศิลป์

คำบูชา หลวงพ่อใหญ่ ๓๐๐ ปี “พระทศพลญาณประทานบารมี” พระคูเมืองโคราช

อัครกะ ทะสะพนละญาณะ ปาละมีทานะโก วันทิตตะวา

อังกะพุทธา มหามุณี นะ ปัสสะมาโน

อะหัง พุทธามิ สัพพะทา อะหัง วันทา สะปะทีโส อะหัง วันทามิ สัพพะทา วาติ ฯ

ข้าพเจ้า ขอถวายเครื่องสักการบูชาทั้งหลายเหล่านี้ แต่หลวงพ่อพระทศพลญาณฯ
ประทานบารมีอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประดิษฐานอยู่ในพระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหารนี้ ขอเป็นที่พึ่งที่ระลึกถึงของข้าพเจ้า ขออำนาจแห่งการสักการบูชานี้ ขอให้
ข้าพระพุทธเจ้าเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ ตลอดไป
ทุกชาติเทอญฯ

วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

บทที่ ๒

วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

๒.๑ ประวัติวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

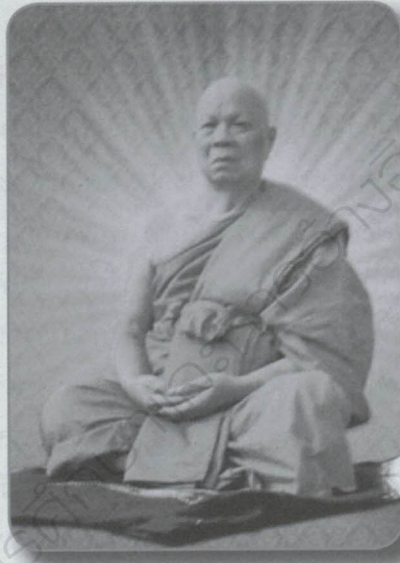
วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่มืองที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก ตั้งอยู่กลางใจเมืองเพียงวัดเดียวอยู่ติดกับศาลหลักเมือง ประชาชนมักเรียกกันมาตั้งแต่โบราณว่าวัดกลางหรือวัดกลางนคร โดยถือเอาสถานที่ตั้งเป็นสำคัญ ได้รับอนุญาตให้สร้างวัด เมื่อวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๑๙๙ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๒๐๔ วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร ถือได้ว่าเป็นจุดศูนย์กลางของศาสนสถานของนครโคราช นับว่าเป็นวัดสำคัญของจังหวัดนครราชสีมามาตั้งแต่เดิม วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร โดยได้รับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ในรัชกาลที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีนามเต็มว่า “วัดกลางนครวรวิหาร” แต่ต่อมาในรัชกาลที่ ๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงพระราชทานนามใหม่ว่า “วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร” ตามหนังสือคณะกรรมการจังหวัดนครราชสีมา ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ที่แจ้งมายังวัดสมัยนั้นมีพระมหานาคยโสธโรเป็นเจ้าอาวาส พันตรีหลวงศรีโยธาเป็นกรรมการวัด และที่วัดนี้เคยเป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์บรรจ้อฐิของท้าวสุรนารีตรงมุมทิศพายัพของวัด ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๗ จึงได้ย้ายออกจากวัดไปประดิษฐานที่ประตูชุมพลจนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ นายเลิศ หงส์ภักดี อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้ขอแบ่งอัฐิของท้าวสุรนารีส่วนหนึ่งมาไว้ที่วัดศาลาลอย ประดิษฐานอยู่หน้าอุโบสถหลังใหม่จนถึงทุกวันนี้

วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร มีฐานะเป็นพระอารามหลวง แต่เดิมภายในวัดมีเทวรูปโบราณศักดิ์สิทธิ์เป็นสัญลักษณ์แสดงพระนามผู้ทรงสร้างวัดคือ เทวรูปพระนารายณ์สี่กรเป็นเทวรูปยืนสูง ๑๗ นิ้ว จำหลักด้วยหินทรายที่เป็นฝีมือของช่างโบราณ ภายในวัดมีปูชนียสถานและปูชนียวัตถุพุทธศโรตามกาลเวลา ท่านเจ้าอาวาสผู้ครองวัดในสมัยก่อนนั้นก็ได้นำบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นแทนของเก่าในยุคนั้นสมัยนั้นเรื่อยมาตลอดต่อมาภายในวัดก็อาจร่วงโรยไป และในสมัยก่อนมีพระราชพิธีอย่างหนึ่ง คือ พิธีที่ข้าราชการทุกฝ่ายจะต้องสาบานตนว่าจะต้องรับราชการสนองพระเดชพระคุณด้วยความจงรักภักดีปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต พิธีนี้เรียกว่าพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาทางราชการได้ใช้วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหารเป็นสถานที่ในการประกอบพิธีและเป็นวัดเก่าแก่ดั้งเดิมของคนโคราช (พระครูวิโรจน์ธรรมสุธี. ๒๕๓๘ : ๗๗-๗๙)

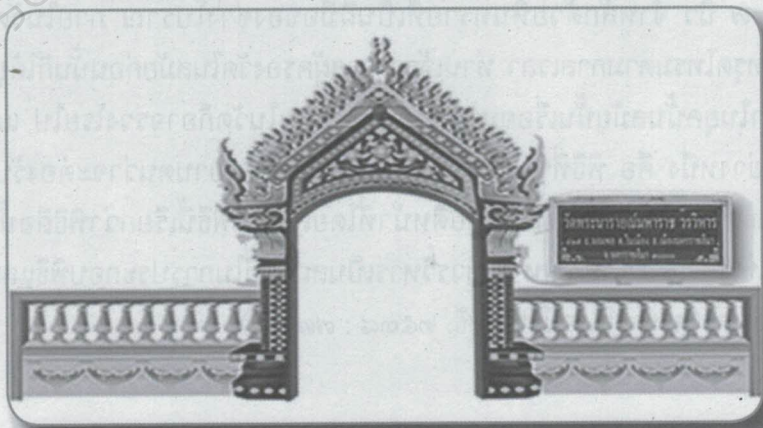
ลำดับเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

๑. เจ้าอธิการคง	(ไม่ปรากฏปี พ.ศ.)
๒. พระครูสีหราช (ฉิม)	(ไม่ปรากฏปี พ.ศ.)
๓. พระครูสีหราชสมาจารมุนี (นวน)	พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๔๘๓
๔. พระครูธรรมวิจารย์มุนี	พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๘
๕. พระมหานาค ยโสธร	พ.ศ. ๒๔๘๙ - ๒๔๙๑
๖. พระพรหมคุณาภรณ์ (ฟุ่ม กิตติสารโร)	พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๓๔

ภาพที่ ๒.๑ พระเทพสีมาภรณ์ (พระธรรมวรนายก)

๗. พระเทพสีมาภรณ์ (พระธรรมวรนายก) พ.ศ. ๒๕๓๖ - ปัจจุบัน

ภาพที่ ๒.๒ ป้ายวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

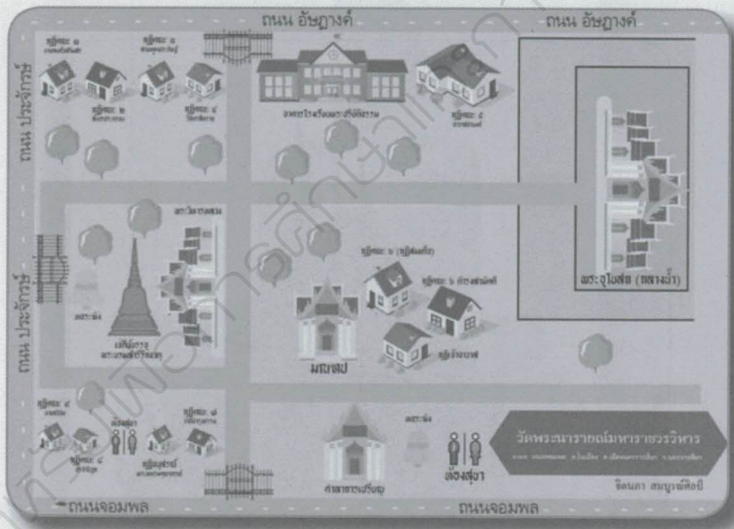
ที่ตั้งของวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร

เดิมที่วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร ตั้งอยู่เลขที่ ๒๑๗๕ แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นเลขที่ ๔๑๗ ถนนจอมพล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เริ่มแรกวัดมีเนื้อที่ ๒๘ ไร่ ๗๖ ตารางวา โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดถนนอัษฎางค์
ทิศใต้	ติดถนนจอมพล
ทิศตะวันออก	ติดพื้นที่ของชาวบ้าน
ทิศตะวันตก	ติดถนนประจักษ์

การจัดแบ่งพื้นที่ภายในวัด

- เขตพุทธาวาส ประกอบด้วย พระอุโบสถ พระวิหารหลวง และพระเจดีย์
- เขตสังฆาวาส ประกอบด้วย หมู่กุฏิ ๙ คณะ
- เขตธรณีสงฆ์ อยู่ติดถนนด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ของวัดใช้เป็นอาคารพาณิชย์ให้เช่า

ภาพที่ ๒.๓ แผนผังภายในวัด (๒๕๖๑)

ภายในวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร มีประตูทางเข้า-ออก อยู่ ๓ ประตู คือ ประตูด้านติดถนนจอมพล, ประตูด้านติดถนนประจักษ์ และประตูด้านติดถนนอัษฎางค์ สิ่งสำคัญภายในวัดประกอบไปด้วยพระอุโบสถ อยู่กลางสระน้ำ, พระวิหารหลวง, พระเจดีย์สีทององค์ใหญ่, ศาลาการเปรียญ, โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญ, หอระฆัง, กุฏิสงฆ์ พื้นที่ใช้สอยทั่วไปแบ่งเป็นที่จอดรถและมุมพักผ่อนสำหรับประชาชนที่เข้ามาทำบุญ โดยจะอธิบายรายละเอียดเรื่องราวที่สำคัญภายในวัดได้ดังนี้

๒.๒ สิ่งสำคัญภายในวัด

๑. พระอุโบสถ

พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร ถือได้ว่าเป็นพระอุโบสถกลางน้ำที่หายาก และสวยงามอันดับต้นๆ ของประเทศไทย โดยทั่วไปมีความสำคัญอุโบสถอยู่กลางสระน้ำ พระพุทธองค์ทรงอนุญาตกำหนดเขตสีมาด้วยวัดอุบางอย่างทีเรียกว่า “นิมิตต์” ซึ่งหนึ่งในนั้น ถูกแบ่งเขตด้วยน้ำ คือ น้ำนิ่งไม่ไหล ดังนั้น เครื่องหมายเขตหรือนิมิตส์สีมาของพระอุโบสถ วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร จึงใช้น้ำในสระเป็นเขต ชั้นนอกเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสแล้วผูกสีมา เฉพาะบริเวณพระอุโบสถ ทีเรียกว่า “ชั้นทสีมา” ไว้ชั้นใน ซึ่งในประเทศไทย การที่พระอุโบสถ ได้ทำการผูกพัทธสีมาไว้ ๒ ชั้นถือเป็นวัดที่หาได้ยากมาก

พระอุโบสถ ตั้งอยู่บนเกาะกลางสระบัวด้านทิศตะวันออกของวัด มีลักษณะเป็นเกาะ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีขนาดกว้างยาว ๕๘ เมตรเท่าๆกัน ทรงของพระอุโบสถห้วงอน ท้ายอน อ่อนกลาง คล้ายรูปเรือสำเภามีบัวประกอบคอสเสา เสากลม ก่อด้วยอิฐถือปูนขนาดวัดรอบต้นได้ ๑.๘๐ เมตร มีอาสน์สงฆ์อยู่กลางพระอุโบสถ

ภาพที่ ๒.๔ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒.๕ ด้านข้างพระอุโบสถ (๒๕๖๑)

ภาพที่ ๒.๖ หลวงพ่ออุทอง พระประธานองค์เก่าในพระอุโบสถกลางน้ำ
ที่มา : <https://www.facebook.com/profile.php?id=๑๐๐๐๒๒๑๕๔๔๕๒๙๑๖>

สืบค้นวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

เมื่อครั้งรื้อพระอุโบสถออก ได้เจอองค์พระประธานเก่าแก่ (หลวงพ่ออุทอง) ปรากฏว่า
ชำรุดผุพัง หมดสภาพ ทางวัดจึงให้ช่างทำการสลายรูปองค์พระพุทธรูปแล้วบรรจุลงในเป็นฐาน
พระประธานในพระอุโบสถกลางน้ำ

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<http://lib.rmutp.ac.th/Catalog/BibItem.aspx?BibID=b00101425>

Title	วัดสำคัญโคราชบ้านเอง = Historical temples in Korat / จิตนภา สมบูรณ์ศิลป์.
Author	จิตนภา สมบูรณ์ศิลป์
Publication	นครราชสีมา : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เลิศศิลป์ สาส์ณ โสลดิ่ง, 2561
Edition	พิมพ์ครั้งที่ 1
Detail	ก-ด, 240 หน้า : ภาพประกอบ ; 25 ซม
Subject	วัด.(+) วัด -- นครราชสีมา.(+)
Location	NBL
Source Types	 Book

"คำทรมัเพื่อการศึกษาและการอ่านองทำนุ"